

Cornelis Woudenberg

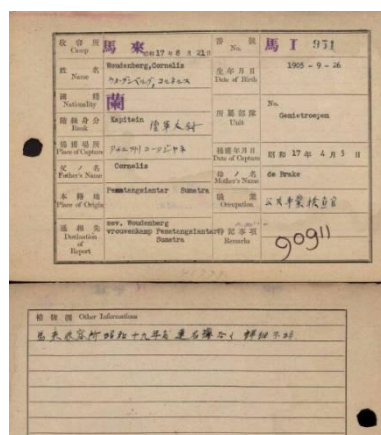
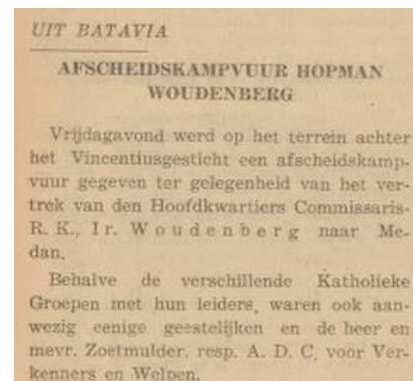

Cornelis Woudenberg is geboren op 26 september 1905 in Utrecht. Hij was getrouwd met Melanie Wilhemina Eduline Heurard. Ze hadden twee kinderen. Cornelis (Bandung, 21 november 1935) en Willy Marijke (Bandung, 18 november 1937).

In 1931 werd in de Kerk van het Heilige Kruis het initiatief genomen om een katholieke Scoutinggroep op te richten. Bunder werd hopman bij deze groep. Een jaar later werden 90 padvindsters en padvindsters geïnstalleerd bij de Groene groepen in Bandung, de KPB St. Franciscus groep en de KMG St. Odillia. Bij het 1 jarig bestaan van de groep wordt een tweede troep opgericht onder leiding van hopman Woudenberg. Ook deze groep koos de groene das met een klein Malthezerkruis als onderscheidingsteken en stelde zich onder de bescherming van de H. Franciscus van Assisi.

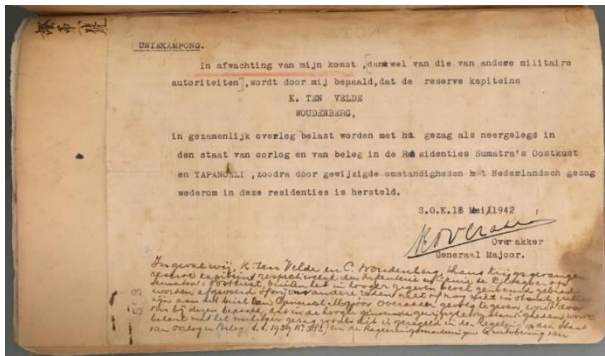
Cornelis werkte voor de oorlog in Batavia. Daar was hij ook actief bij Scouting. Ir. Woudenberg was Hoofdkwartiers-commissaris voor de Katholieke Verkennergroepen. In 1938 heeft Hopman Woudenberg de Katholieke padvindstersorganisatie in Batavia geleid, die toen nog maar 7 maanden oud was en hij hielp de organisatie door de eerste kinderziekten heen. Hij nam eind februari 1939 afscheid omdat hij overgeplaatst werd naar Medan op Sumatra. Aanwezig waren dhr. en mw. Zoetmulder (ADC Verkenners en ADC Welpen), Hopman Derksen en de district aalmoezenier Pater Coenen O.F.M.

In Medan was hij in 1941 ingenieur op het kantoor van de Burgerlijke Openbare Werken in Pematang Siantar aan de oostkust van Sumatra. Tijdens de mobilisatie was hij reservekapitein der Genie. Na de capitulatie werd hij door de Japanners uitgezonden naar de Kinbara Unit in Medan om de vernielde wegen en bruggen te herstellen. Hij werd ziek en na zijn herstel is hij weer geplaatst op het kantoor van Burgerlijke Openbare Werken. Hier bleef hij tot begin april 1943, toen het Japanse bestuur hem uit zijn functie onthief in het kader van een grootschalig onderzoek naar het verzet. Hij werd gevangen gezet in kamp Gloegoer.

Zijn vrouw en kinderen werden geïnterneerd in kamp Brastagi. Daar werd zijn zoon op 25 juni 1944 geïnstalleerd als welp bij de tweede horde.

Woudenberg had als civiel ingenieur enige vrijheid en bezocht kampen om berichten over te brengen. In opdracht van Overakker moest hij ook achterstallig salaris overhandigen aan de vrouwen van beroepsofficieren. Overakker was in Magelang van najaar 1938 tot eind 1939 een collega van Joseph Meulders, en noemde zijn vrouw Martine als contactpersoon. Toen Marine Meulders vroeg waarom er geen geld was voor Melie Woudenberg, de vrouw van Cornelis, was het antwoord dat zij 'slechts' de vrouw was van een reserve officier. Martine heeft haar bedrag gedeeld met Melie en die 2 vrouwen zijn tot hun dood dik bevriend geraakt.

Nadat het Koninklijk Nederlands Indische Leger op 9 maart 1942 had gecapituleerd, benoemde generaal-majoor Roelof Theodorus Overakker schriftelijk Reservekapitein Ir. Cornelis Woudenberg tot militair bevelhebber en bestuurder voor het district Tapanoeli op Sumatra tijdens de zogenaamde vacuüm-periode. Dat zou de periode zijn tussen het vertrek van de

Japanners en de terugkeer van de Nederlanders. Reserve-kapitein Klaas ten Velde kreeg dezelfde rol voor Sumatra's Oostkust. Dit was het begin van een uitgebreide ondergrondse beweging, waarbij vele honderden mensen betrokken waren. Generaal Overakker en kolonel G.F.V. Gosenson werden in juli 1942 als krijgsgevangenen naar Formosa overgebracht.

De Groep Ten Velde, Woudenberg en De Bruyn werd uitgebreid met de commissaris van politie te Medan, P.A.J. de Bruyn, die vooral ordemaatregelen moest treffen. De groep bestond verder uit 20 gekwalificeerde personen, vooral oud-militairen en functionarissen uit overheidssectoren en het bedrijfsleven. De activiteiten waren in de eerste plaats gericht op een organisatie-opbouw in verband met het te verwachten gezagsherstel. Verder onderhield deze groep contacten met de leiders van andere verzetsgroepen en bouwde ze insulaire in plaats van overzeese koerierslijnen uit. Het operatiegebied omvatte de gehele oostkust van Sumatra.

Als gevolg van razzia's werden eind mei 1943 enkele leiders en leden van de zogenaamde V(ictory)-Rode Zakdoek-groepen gearresteerd. Afgedwongen bekentenissen zetten de Kempeitai (Japanse militaire politie) op het spoor van de stafgroep Ten velde en Woudenberg. De Kempeitai was inmiddels ook bekend met details van het plan Overakker. Dit leidde - mede ook door verraad - tot de arrestatie van de leiders en een tiental KNIL-officieren, die er eveneens van werden verdacht deel te hebben uitgemaakt van de geheime kampraad van generaal Overakker en kolonel G.F.V. Gosenson, toen deze nog in het Uniekamp op Sumatra waren geïnterneerd. Woudenberg, één van de leiders, werd door de Japanse krijgsraad in Singapore ter dood veroordeeld en op 31 januari 1945 in Singapore geëxecuteerd. Hij was één van de 27 geëxecuteerden.

Cornelis is bijgezet op het Nederlands ereveld Ancol te Jakarta. Hij ontving postuum voor zijn verzetsdaden de Verzetsster Oost-Azië 1942-1945 en het Oorlogsherinneringskruis.

Zijn zoon Cornelis emigreerde in 1955 naar Auckland, Nieuw Zeeland. Zijn vrouw en dochter Willy gingen daar in 1957 heen.

Meer informatie

[De koerier » 16 jan 1933 - Art. 13 | Delpher](#)

[De koerier » 14 mei 1934 - Art. 9 | Delpher](#)

[De koerier » 23 jan 1939 - Art. 5 | Delpher](#)

[De koerier » 20 feb 1939 - Art. 5 | Delpher](#)

[Regeerings-Almanak voor Nederlandsch-Indie - Dutch East Indies - Google Boeken](#)

[Overakker-complot - Esther Zwinkels - Google Boeken](#)

[Verzetsstrijders Nederlands-Indië \(geni.com\)](#)

[Verzetsster Oost-Azië 1942-1945 - Wikipedia](#)

[Woudenberg, C. | Onderscheidingen | Defensie.nl](#)

[Dapperheidsonderscheidingen aan Nederlanders voor de Tweede Wereldoorlog](#)

[Cornelis Woudenberg | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Cornelis Woudenberg \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Het 'Overakker-complot' - uniek bronmateriaal van de Japanse bezettingsmacht | www.niod.nl](#)

[De Nederlandse Krijgsmacht - 1942-1945. Verzetsgroepen tijdens de bezetting van Nederlands-Indië door Japan](#)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

Noord Sumatra in Oorlogstijd deel 1942 - uitgave van Stichting Noord Sumatra Documentatie

Informatie van Thea Meulders, dochter van Cornelis en Matine Meulders, april 2024

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.